

Debatna sekcija - priprema za debatno takmičenje

Priprema je bazirana na osposobljavanju učenika da razumiju format Karl Popper debatnog formata i značenja istog uz praktične primjere iz teze koja je njima bliska (Treba uvesti školske uniforme).

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 1. razred

Vrsta nastavnog procesa

Poseban vid nastavnog procesa - Sekcije

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

2 časa

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Društveno-humanističko područje

Predmet

Jezik

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Digitalna kompetencija

Učiti kako učiti

Građanska kompetencija

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Krajnji **cilj** uvodnog predavanja na debatnoj sekciji jeste da učenici jasno razumiju značenje pojma "argumentovana debata", tj. da debata nije svađa, kao i to kako pronaći prave izvore informisanja na zadatu temu i kako razlikovati prave od krivih informacija, koji su pouzdani izvori informisanja i šta time u konačnici postizemo - pravilno i argumentovano uz konkretne dokaze govorimo o nekoj temi.

Ishodi:

- Učenici će znati jasno definirati pojam "argumentovana debata"
- Prepoznat će ključne argumente na zadanu tezu (npr. Treba uvesti školske uniforme - argument "uniformama postizemo jednakost među učenicima i skrećemo pažnju usključivo na kvalitetnu nastavu, a ne na socijalno-klasne razlike među učenicima)
- Istaknut će ključne pozitivne/negativne (u zavisnosti da li su afirmacija ili negacija) dokaze razvijenih zemalja koje su u školama uvele školske uniforme
- Na kraju će znati povezati dokaze, argumente i kriterije sa tezom koju zastupaju.
- Učenici će naučiti da slušaju i uvažavaju oponente čime razvijaju svijest aktivnog slušanja

Detaljan opis realizacije

Na prvom informativnom sastanku smo razgovarali ukratko o tome koliko oni sami znaju šta je debata. Nakon povratnih informacija, pristupilo se kreiranju uvodnog predavanja u formi PPT prezentacije o debati, kao modelu argumentovane rasprave, prije svega, Karl Popper modelu debate. Na taj način, učenicima ostaje trajni podsjetnik o debatnim pravilima i pravilima ponašanja tokom trajanja same debate.

Učenicima je predstavljen primjer pomenutog debatnog formata kroz temu koja se njima često spominje i kojoj u većini slučajeva i sami žele da razgovaraju, a koja glasi: "Treba uvesti školske uniforme".

Shvatili smo zajedno da trebamo poznavati sve pojmove o kojima teza govori, tako da su učenici odmah krenuli u definiranje pojmova "školska uniforma" i glagola "trebati". Nakon što smo ustanovili značenja samih riječi, razgovarali smo o prednostima samih uniformi, gdje su učenici naglasili da one potiču jednakost među učenicima, da su ekonomičnije od svakodnevne odjeće jer ne moraju razmišljati šta da oblače svaki dan, kao i to da djeluju ozbiljnije kada su uniformisani. Prisjetili su se nekih emisija, dokumentaraca i serijala u kojima se govori o školama koje su uvele uniforme i koliki je to pozitivan uticaj ostavilo na takvo društvo.

Nakon toga, obrnuli smo tezu. Tačnije, tražili smo razloge zašto ne treba uvesti uniforme u škole. Učenici su naglasili da to onda narušava slobodu njihovog izražavanja putem odjeće, zatim, trebali bi imati po jednu uniformu za svaki dan u toku sedmice jer bi im bilo neugodno nositi istu odjeću više dana u kontinuitetu. Naglasili su da tu dolazi do jedne vrste omalovažavanja jer u takvim slučajevima, gotovo uvijek se kod djevojčica uniforme sastoje od suknjice i košulje, a kod dječaka su to hlače i košulje/majice. Primijetili su da bi došlo do pobune kod djevojčica koje ne žele da nose suknjice ili kod dječaka da ne žele nositi hlače tokom toplijih dana. A ako bi se došlo do nekog univerzalnog rješenja, opet bi bilo pobuna na određenim stranama.

Također, zaključili su da uspjeh učenika neće biti ništa bolje zbog načina njegovog odijevanja.

Nakon toga, učenici su podijeljeni u dvije grupe i pristupili su samostalnom istraživačkom radu. Jedan tim su činili članovi afirmacijskog tima, a drugi tim su bili negacijska ekipa.

Tok debate je trajao po sistemu minutaže 3-2-2 i minut CX kako bi se prilagodio školskom takmičenju.

Učenici su poštovali svoje oponente, uvažavali njihove kriterije i argumente, ali i branili svoje sa jasno iznesenim dokazima i njihovim izvorima.

Praćenje i procjenjivanje

Pošto su učenici radili kao timovi od po tri člana kako propisuje Karl Popper debatni format, tako se pratilo i njihovo napredovanje kao tima. U toku njihovog rada, podijeljene su im lažne informacije na zadatu temu, kao npr. "Osnovna škola u Jajcu prva u kantonu uvela školske uniforme", gdje je lažiran broj djece i sam naziv škole. Kao izvor informacije navedena je "Ekskluziva.ba". Učenici su prvo bili ubijeđeni da je to istina, ali su onda prvo krenuli u provjeru samog izvora i shvatili da se pomenuta stranica bavi svime osim sa obrazovanjem, a nakon toga su krenuli u istraživanje same škole i njene adrese i shvatili su da takva škola ne postoji. Time su ujedno i savladali prvi korak u kreiranju argumentovane debate, a to je da provjere dostupne informacije.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Za dodatni rad kod kuće, učenicima je zadana teza "Turbofolk pjesme negativno utiču na društvo".

Akcentat je stavljen na istraživanju tekstova turbofolk pjesama (za afirmacijski tim), kao i pjesama ostalih žanrova (za negacijski tim).

Timovi su se već unaprijed vezali za istaživanje vulgarizama u pjesmama datih žanrova.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

Nastavnici prije svega trebaju istražiti pojam debate, šta podrazumijeva Karl Popper debatni format, koliko vremena je potrebno za jednu kvalitetnu debatu, ali i da sami osmisle neku temu koja je bliska učenicima, da tu temu razrade sami i sami je shvate pa da je tek onda prezentiraju i ponude učenicima.

Ovaj metod rada je pogodan za sve profesore društvenih predmeta, ali i za prirodnjake jer kroz debatu mogu sa učenicima riješiti ono vječito pitanje "A što će nama matematika?"

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Collections

Priprema za čas - Srednja škola

Prosečna ocena